

Infobrosjyre om programfagene

Askim videregående skole

Vi tilbyr følgende fag:

Programområde	VG2	VG3
A. Realfag	Matematikk R1	Matematikk R2
	Matematikk S1	Matematikk S2
	Biologi 1	Biologi 2
	Fysikk 1	Fysikk 2
	Informasjonsteknologi 1	Informasjonsteknologi 2
	Kjemi 1	Kjemi 2
B. Språk, Samfunnsfag og økonomi	Internasjonal engelsk	<ul style="list-style-type: none">• Samfunnsfaglig engelsk• Engelskspråklig litteratur og kultur
	Kommunikasjon og kultur 1	Kommunikasjon og kultur 3
	Historie og filosofi 1	Historie og filosofi 2
	Markedsføring og ledelse 1	Markedsføring og ledelse 2
	Sosiologi og sosialantropologi 1	Sosialkunnskap
		Politikk og menneskerettigheter
	Psykologi 1	Psykologi 2
	Rettslære 1	Rettslære 2
	Økonomistyring	Økonomi og ledelse
	Entreprenørskap og bedriftsutv. 1	Entreprenørskap og bedriftsutv. 2
		Spansk nivå III
		Tysk nivå III
	Fransk nivå III	
Idrettsfag	Breddeidrett 1	Breddeidrett 2
	Toppidrett 1	Toppidrett 2

Ønsker du å lese mer om fagene? Gi inn på www.vilbli.no

Innhold

MATEMATIKK R1 og R2	3
MATEMATIKK S1 og S2	4
BIOLOGI 1 OG 2	5
FYSIKK 1 og 2	6
INFORMASJONSTEKNOLOGI 1 og 2	7
KJEMI 1 og 2	8
INTERNASJONAL ENGELSK.....	9
SAMFUNNSFAGLIG ENGELSK Vg3.....	10
ENGELSK LITTERATUR & KULTUR Vg3	11
KOMMUNIKASJON OG KULTUR 1 og 3	12
HISTORIE OG FILOSOFI 1 og 2.....	13
MARKEDSFØRING OG LEDELSE 1 OG 2.....	14
SOSIOLOGI OG SOSIALANTROPOLOGI.....	15
SOSIALKUNNSKAP	16
POLITIKK OG MENNESKERETTIGHETER VG3	17
PSYKOLOGI 1 OG 2.....	18
RETTSLÆRE 1 og 2	19
NÆRINGSLIVSØKONOMI	20
ENTREPRENØRSKAP OG BEDRIFTSUTVIKLING 1 og 2.....	21
BREDDEIDRETT 1, 2, 3.....	22
TOPPIDRETT 1, 2, 3	23

MATEMATIKK R1 og R2

Timer per uke 5

Sluttvurdering: Én karakter etter hvert kurs

R1 – REA3022 – Skriftlig eller muntlig eksamen

R2 – REA3024 – Skriftlig eller muntlig eksamen

I fagene R1 og R2 brukes matematikk til å beskrive ulike situasjoner og fysiske fenomener i verden og naturen rundt oss. Det som kjennetegner en som har lest matematikk, er en spesielt utviklet evne til analytisk tenkning og det å finne en strukturert tilnærming til kompliserte problemer. Dette er generelle egenskaper som gir en rekke yrkesmuligheter.

Emner i faget:

- ❖ Geometri
- ❖ Algebra
- ❖ Funksjoner
- ❖ Kombinatorikk og sannsynlighet
- ❖ Differensiallikninger

R1 er realfagsmatematikk i vg2 og gir 0,5 realfagspoeng. R1 kreves blant annet for å studere medisin og tannlege. R2 er realfagsmatematikk i vg3 og gir 1 realfagspoeng. R2 kreves blant annet for opptak til ingeniørstudiene på NTNU og en rekke andre realfagsstudier ved andre høyskoler og universiteter. Du kan studere faget matematikk videre på blant annet Universitetet i Oslo (UiO), Universitetet i Trondheim (NTNU) og ved svært mange andre universiteter og høyskoler i Norge og i utlandet.

Matematikere er i dag etterspurt og får jobb innen bl.a. økonomi og finans, forsikring- og bankvesen, telekommunikasjon, informasjonsteknologi, ingeniørfag og offentlig forvaltning. I tillegg har man jobbmuligheter innen undervisning på alle trinn, og forskning. Et annet moment er at matematikere erfaringsmessig har stor evne til å sette seg inn i nye felt, og i et samfunn preget av stadige omstillinger er dette en viktig egenskap.

MATEMATIKK S1 og S2

Timer per uke 5

Sluttvurdering: Én karakter etter hvert kurs

S1 – REA3026 – Skriftlig eller muntlig eksamen

S2 – REA3028 – Skriftlig eller muntlig eksamen

Matematikk er et fag som på en sentral måte preger vår moderne sivilisasjon, som redskap til å forstå og fungere i samfunnet. Matematikk brukes til å utforske universet, systematisere erfaringer og beskrive og forstå naturgitte og samfunnsmessige sammenhenger.

Emner i faget:

- ❖ Algebra
- ❖ Funksjoner
- ❖ Sannsynlighet
- ❖ Statistikk
- ❖ Lineær optimering

Matematikk for samfunnsfag (S) er litt enklere enn matematikk for realfag (R), men fagene er innom mange av de samme emnene. For å velge matematikk S, bør man ha 1T i VG1 eller en god karakter i 1P. En rekke realfagsstudier krever S2 eller R1. Dette gjelder blant annet medisinstudiet. Matematikk S1 og S2 vil også være svært nyttig med tanke på økonomistudier.

Matematikere er i dag etterspurt og får jobb innen bl.a. økonomi og finans, forsikring- og bankvesen, telekommunikasjon, informasjonsteknologi, ingeniørfag og offentlig forvaltning. I tillegg har man jobbmuligheter innen undervisning på alle trinn, og forskning. Et annet moment er at matematikere erfaringsmessig har stor evne til å sette seg inn i nye felt, og i et samfunn preget av stadige omstillinger er dette en viktig egenskap.

BIOLOGI 1 OG 2

Timer per uke 5

Sluttvurdering: Egen karakter i hvert fag

Biologi 1 – REA 3001 – muntlig-praktisk eksamen

Biologi 2 – REA 3002 – Skriftlig eller muntlig-praktisk eksamen

I faget Biologi 1 står følgende spørsmål sentralt:

- Hvordan er celler bygget opp? Hvorfor? Hvilken hensikt har de? Hvordan fungerer menneskekroppen? Immunforsvaret vårt? Hormonene? Nervecellene? Hvordan er sammenhengen mellom dyrs organsystemer og formering og kroppen vår? Hva er en art? Hvordan kommuniserer dyrene? Hva er egentlig biologisk mangfold og hvilke trusler står vi ovenfor?
- Hvordan og hvorfor fungerer samspillet i naturen slik det gjør? Hvordan er DNA oppbygget? Hvordan arves egentlig egenskaper? Hva er genmodifiserte organismer? Er de farlige?

Biologi er en del av oss alle og naturen rundt oss. Forståelse for hvordan alt liv er bygget opp gir økt kunnskap om hvordan og hvorfor alle organismer er likeverdige og hvordan disse kan og skal beskyttes.

Emner i biologi1

- Naturen rundt oss
- Biologisk mangfold
- Funksjon og tilpasning hos planter og dyr
- Cellebiologi
- Fysiologien til menneske

Emner i biologi2

- Økologi
- Energiomsetning
- Genetikk
- Bioteknologi
- Evolusjon

Biologer forsker på levende organismer i plante- og dyreliv. Mye av arbeidet skjer ute under feltarbeid og inne på laboratoriet. Biologer jobber i industrien, i oljebransjen, i miljøorganisasjoner, i offentlige etater, ved forskning- og undervisningsinstitusjoner og i havbruk- og oppdrettsnæringen. Leger og veterinærer bør ha inngående biologiske fagkunnskaper. Du kan studere faget Biologi videre på blant annet NMBU på Ås, NTNU i Trondheim og Universitetet i Oslo (UiO).

FYSIKK 1 og 2

Timer per uke 5

Sluttvurdering: Én karakter etter hvert kurs

Fysikk 1- REA3004 – Muntlig eksamen

Fysikk 2- REA3005 – Muntlig el. skriftlig eksamen

I faget Fysikk 1 og Fysikk 2 står følgende spørsmål sentralt:

- Hvordan er verden bygd opp og hvordan kan vi bruke matematikk til å beskrive fysiske prosesser og mye av det som skjer rundt oss?
- Hvordan oppstod universet?
- Hvilke betingelser og forutsetninger ligger bak dagens verdensbilder
- Hva er grunnlaget for all moderne teknologi?
- Hvordan gjør vi beregninger etc for å bekrefte eller avkreft ulike teorier/påstander ved hjelp av den naturvitenskapelige metode?
- Hvordan kan vi kommunisere dette?

Arbeidslivet blir stadig mer avhengig av høyteknologisk kvalifiserte personer. Dette skaper behov for at en stadig større del av elevkullene velger realfag, fysikk. Opplæringen skal også bidra til den enkeltes selvutvikling, og den er både praktisk og teoretisk. Den vil gi deg større grunnlag for å forstå verden rundt deg og hvilke prosesser som ligger til grunn for at naturen rundt oss er i stadig endring. Dette kan være nyttige kunnskaper og ha med seg videre i livet, selv om du ikke har tenkt å begynne på realfagsrelaterte studier.

Emner i faget:

- ❖ Klassisk fysikk
- ❖ Moderne fysikk.
- ❖ Å beskrive naturen med matematikk
- ❖ Den unge forskeren
- ❖ Fysikk og teknologi

Du kan studere faget fysikk videre på blant annet Universitetet i Oslo (UiO), Universitetet i Trondheim (NTNU) og ved svært mange av de andre universiteter og høyskoler i Norge og i utlandet. Fysikk gir deg også et godt grunnlag for alle mulige slags ingeniørutdannelser.

INFORMASJONSTEKNOLOGI 1 og 2

Timer per uke 5

Sluttvurdering: Én karakter etter hvert kurs

Informasjonsteknologi 1 - REA3014 – Muntlig-praktisk eksamen

Informasjonsteknologi 2 - REA3015/REA3016 – Skriftlig eller muntlig-praktisk eksamen

Samfunnet vårt preges i dag av en utstrakt bruk av høyteknologiske hjelpemidler og leketøy. Alle elever i videregående skole har en egen datamaskin, de aller fleste benytter mobiltelefonen til å kommunisere, til å handle og betale regninger. Det innkreves bompenger elektronisk på veiene våre, strømmen leses etter hvert av elektronisk, vi kjøper billetter på toget elektronisk og vi opplever at både lyset, håndvasken, døen og tørkepapiret på offentlige toalett er styrt elektronisk. Det finnes millioner av applikasjoner, både offentlig og i hjemmene våre, som opererer tilsvarende. I alle de ulike produktene og dingsene vi omgir oss med daglig sitter det en liten datamaskin, og disse er igjen styrt av programmer som er skrevet av mennesker som har lært kunsten å programmere eller å lage nettsider.

Emner i IT1:

Benytte datamaskinen til å lage og behandle bilder og informasjon og presentere dette på internett.

Hvordan påvirker bruk av datamaskiner samfunnet?

- ❖ Vårt elektroniske samfunn
- ❖ Webutvikling (Lage nettsteder og lage og bruke databaser)
- ❖ Multimedia (Bilredigering og animasjoner)

Emner i IT2:

Utvikle programmer som kan utføre matematiske beregninger og presentere dette på en forståelig måte.

- ❖ Planlegging
- ❖ Programmering
- ❖ Multimedieutvikling (Video, lyd og bilde)

Å lære om informasjonsteknologi er både interessant og nødvendig.

Kompetanse innen informasjonsteknologi handler ikke bare om å kunne utvikle programmer og nettsider, men også å vite en del om hva dette har betydd og vil bety for samfunnet. Mulighetene er mange, både lokalt og globalt.

KJEMI 1 og 2

Timer per uke 5

Sluttvurdering: Én karakter etter hvert kurs

Kjemi 1 – REA3011 – Muntlig eksamen

Kjemi 2 – REA3012 – Muntlig-praktisk el. skriftlig eksamen

Kjemi er vitenskapen om stoffenes egenskaper, sammensetting og reaksjoner.

Som resultat av forskning fremstilles stadig nye stoffer og kjente stoffer framstilles på nye måter. Dette er ikke bare snakk om kunnskap og teknologi, men også om etikk. Kjemikere ønsker å framstille nye stoffer som er bedre tilpasset bruken, og som erstatter stoffer som belaster miljøet.

Emner i Kjemi 1

- ❖ Språk og modeller
- ❖ Metoder og forsøk
- ❖ Vannkjemi
- ❖ Syrer og baser
- ❖ Organisk kjemi1

Emner i kjemi 2

- ❖ Forskning
- ❖ Analyse
- ❖ Organisk kjemi 2
- ❖ Redoksreaksjoner
- ❖ Materialer

Du kan studere kjemi videre på universiteter og høyskoler i inn- og utland.

En kjemiker har kompetanse på, og vil ofte jobbe med, å lage nye stoffer og materialer som kan brukes i utvikling av nye legemidler eller materialer med spesielle egenskaper. Andre sentrale oppgaver for en kjemiker kan være å gjennomføre prøver, undersøkelser og analyser. Det er også blitt vanlig at kjemikere jobber med svært avansert datateknologi. Å jobbe som kjemiker kan innebære mye arbeid på laboratorier.

Ofta er kjemikeren en del av et team og jobber derfor i tett samarbeid med andre kjemikere. Kjemikere jobber også i tverrfaglige team sammen med biologer, fysikere, bioteknologer og andre fagpersoner innen naturfag.

Kjemikere er ettertraktet i en rekke bransjer slik som produksjon, forskning og undervisning. Kjemikere jobber både i offentlig og privat sektor.

INTERNASJONAL ENGELSK

Timer per uke: 5
Sluttvurdering: En muntlig og en skriftlig karakter

Internasjonal engelsk (skriftlig) - SPR3008 – Skriftlig eksamen
Internasjonal engelsk (muntlig) - SPR3009 – Muntlig eksamen

Skal du studere i et engelskspråklig land, eller liker å lese nyheter i engelske medier, vil du ha stor nytte av Internasjonal engelsk.

Du lærer om språkvarianter av engelsk utenfor den angloamerikanske verden, om engelsk i ulike typer medier og hvordan kommunikasjon på tvers av kulturforskjeller foregår.

Du skal lære å analysere språklige virkemidler i ulike typer tekster. Du skal lære et rikere og mer nyansert ordforråd, og kunne bruke et situasjonstilpasset språk i sosiale, faglige interkulturelle sammenhenger.

I tillegg gir Internasjonal engelsk innsikt i utfordringer det internasjonale samfunnet står overfor og drøfte internasjonale utdanningstilbud og arbeidsmuligheter.

Internasjonal engelsk er også krydret med engelskspråklig litteratur og film som er knyttet til det øvrige fagstoffet.

Sammen med engelsk litteratur og kultur eller Samfunnsfaglig engelsk dekker Internasjonal engelsk en fordypning i studiespesialisering innen samfunnsfag, språk og økonomi.

SAMFUNNSFAGLIG ENGELSK

Vg3

Timer per uke: 5

Sluttvurdering: En muntlig og en skriftlig karakter

Samfunnsfaglig engelsk (skriftlig) - SPR3010 – Skriftlig eksamen

Samfunnsfaglig engelsk (muntlig) - SPR3011 – Muntlig eksamen

Faget er konsentrert i sin helhet på britisk og amerikansk historie, politikk, kultur og samfunnsliv. Gjennom å studere fagtekster, autentiske tekster og skjønnlitteratur/film skal elevene få innblikk i og forståelsen av utviklingen i de to landene. Det er også viktig å holde seg oppdatert om dagsaktuelle temaer gjennom lesing av nettaviser og lignende.

Elevene skal i tillegg presentere et litterært verk (roman) fra perioden 1900 til i dag, samt skrive en fordypningsoppgave med emne fra faget. Faget har også en særskilt språklæringsdel hvor elevene skal drøfte sammenhengen mellom form, innhold og stilnivå i samfunnsfaglige tekster samt analysere språklige virkemidler i tekster i ulike sjangrer og vurdere virkningen av dem. Faget er krevende, men givende for dem som ønsker å lære mer om Storbritannias og USAs plass og roller i verdenshistorien og hvordan historiske hendelser har vært med og formet nåtidens forhold i de to landene.

Dette kurset gir et godt utgangspunkt for studier ved universitet og høyskoler, både i Norge og utlandet.

ENGELSK LITTERATUR & KULTUR Vg3

Timer per uke: 5
Sluttvurdering: En muntlig og en skriftlig karakter

Engelsk litteratur og kultur (skriftlig) - SPR3012 – Skriftlig eksamen
Engelsk litteratur og kultur (muntlig) - SPR3013 – Muntlig eksamen

Engelsk litteratur og kultur er faget som gir deg innblikk i noen av litteraturhistoriens mest kjente og kjære verk. I tillegg til å lese litteratur fra vår egen tid, vil du få muligheten til å bli kjent med noen av mest anerkjente engelskspråklige forfatterne i løpet av de siste fire århundrene. Disse forfatterne er mennesker som har påvirket måten du tenker på, selv om du kanskje aldri har hørt om dem. De har bidratt til å forme den kulturen vi deler, og de fortsetter å påvirke den gjennom litteraturen vi leser.

Vi kan ikke samle William Shakespeare, Jane Austen og Virginia Woolf rundt et bord og høre dem snakke, men ved å lese og lytte til deres "samtaler" gjennom litteraturen kan vi lære hvordan holdninger, følelse og tanker har forandret seg gjennom tidene. Samtidig er en av gledene ved å lese eldre litteratur at det er gjenkjennelig. Disse tekstene handler om oss - om hvor fantastisk, forferdelig, morsom og tragisk det er å være menneske!

Mens litteratur er hovedfokus for dette faget, er det verdt å huske at trender og tradisjoner som har formet engelsk litteratur også har formet andre kunstneriske uttrykksformer. Faget forsøker derfor å finne paralleller til de litterære tekstene gjennom musikk, kunst og arkitektur.

Emner i faget:

- ❖ Lese engelsk litteratur fra ulike litterære perioder
- ❖ Utvikle ferdigheter engelsk, både muntlig og skriftlig
- ❖ Se tekster i en kulturell sammenheng
- ❖ Kommentere og diskutere ulike synspunkter i skjønnlitterære tekster

Dette kurset gir et godt utgangspunkt for studier ved universitet og høyskoler, både i Norge og utlandet.

KOMMUNIKASJON OG KULTUR 1 og 3

Timer per uke 5

Sluttvurdering: Én karakter etter hvert kurs

Kommunikasjon og kultur 1 - SPR3014 – Muntlig eksamen

Kommunikasjon og kultur 3 - SPR3017 – Muntlig el. skriftlig eksamen

I faget Kommunikasjon og kultur står følgende spørsmål sentralt:

- Hvordan blir vi påvirket av vår egen kultur? Hvem er du? Hvem er jeg? Hva påvirker deg? Hva påvirker meg? Kommuniserer du og jeg på samme måte? Hvilken bakgrunn har du? Hvilken bakgrunn har jeg? Hva skjer når vi møtes?

Arbeidslivet blir stadig mer globalisert. Dette skaper behov for kunnskap om andre kulturer og kompetanse til å kommunisere på tvers av kulturgrenser. Opplæringen skal også bidra til den enkeltes selvutvikling, og den er både praktisk og teoretisk.

Emner i faget:

- ❖ Kultur- og kommunikasjonsteori
- ❖ Ulike måter å betrakte kulturer på
- ❖ Se tekster i en kulturell sammenheng
- ❖ Trening å presentere

Du kan studere faget Kultur og kommunikasjon videre på blant annet BI og Universitetet i Oslo (UiO), og dette er relevant for jobber innenfor områder som journalistikk, reklame, media, markeds- og trendanalyse og informasjon.

HISTORIE OG FILOSOFI 1 og 2

Timer per uke 5

Sluttvurdering: Én karakter etter hvert kurs

Historie og filosofi 1 – Sam 3001 – Muntlig eksamen

Historie og filosofi2 – Sam 3002-Muntlig el. skriftlig eksamen

Faget er et dannelsesfag som tar for seg tenkning gjennom tidene. Det er ideenes historie, og spenner fra oldtidens myter og antikkens filosofi til dagsaktuelle temaer knyttet til miljø, ideologier og filosofiske spørsmål knyttet til eksistens og mening med livet. Vi følger vitenskapens utvikling fra Aristoteles og Pytagoras til evolusjon og Big Bang teorien og ser på ulike økonomiske teorier om hvordan økonomien fungerer. Man sveiper innom arkitektur, kunst og litteratur, og er rett og slett nysgjerrige på alt menneskeheten har tenkt og skapt.

Som elev vil du lære kritisk tenkning, delta i filosofiske samtaler og debatter og fordype deg i ulike emner. Faget er også en god støtte for andre fag som historie og norsk, og for den som skal på universitetet er historie og filosofi en snarvei gjennom examen philosophicum som kreves av den som vil bli student.

Den som har studert historie og filosofi vil få den samme kulturelle ballasten som utdannede mennesker i Europa tar som en selvfølge, og for den nysgjerrige elev vil faget vil være en berikelse for livet.

MARKEDSFØRING OG LEDELSE 1 OG 2

Timer per uke: 5

Sluttvurdering: Standpunkt
karakter

Markedsføring og ledelse 1 – SAM3005 – Muntlig eksamen

Markedsføring og ledelse 2 – SAM3006 – Muntlig eksamen og/eller skriftlig eksamen

I et samfunn preget av sterk konkurranse og et bredt tilbud av varer og tjenester har forbrukerne mange valgmuligheter. Kompetanse om hvordan markedet fungerer nasjonalt og internasjonalt, og hvordan psykologiske, sosiale og kulturelle faktorer påvirker forbrukernes atferd, er derfor viktig. Det er også av betydning å kunne vurdere markedsføring i et etisk perspektiv. Faget markedsføring og ledelse har til hensikt å gi økt forståelse for hvordan marked, organisasjon og ledelse spiller sammen.

Markedsføring og ledelse skal gi innblikk i hvordan organisasjoner arbeider for å synliggjøre tilbud og påvirke forbruket, og bidra til økt forståelse for hvilken rolle organisasjoner spiller i samfunnet. Eleven utvikler kunnskap om hvordan en organisasjon fungerer internt og eksternt, og synliggjøre det samfunnsansvar en organisasjon har.

Faget skal gi kunnskap om og praktisk innføring i sentrale markedsføringsteorier, markedsstrategier og problemstillinger knyttet til personalledelse. Markedsføring og ledelse skal utvikle forståelse for hvordan teoriene kan anvendes til å utarbeide konkrete markedsføringsstrategier og iverksette tiltak. Videre skal faget gi innsikt i hva menneskelige ressurser betyr i en organisasjon, og hvordan ledelse utvikler og setter rammer for den.

Markedsføring og ledelse tar utgangspunkt i virkelighetsnære, praktiske problemstillinger og legger til rette for å utvikle evnen til kritisk tenkning. Eleven oppmuntres til å være kreativ, reflektert, og løsnings- og samarbeidsorientert.

Faget er et godt utgangspunkt for videre studier, entreprenørskap, arbeid og livslang læring.

SOSIOLOGI OG SOSIALANTROPOLOGI

Timer per uke 5

Sluttvurdering: Standpunktkarakter og eventuelt eksamenskarakter

Sosiologi og sosialantropologi – SAM3019 – Muntlig eksamen

Faget inngår i programfaget «Politikk, individ og samfunn», og sammen med «Politikk og menneskerettigheter SAM3020» eller «Sosialkunnskap SAM3016» gir det nødvendig fordypning over to år. Er i utgangspunktet et VG2-fag, men kan tas av VG3-elever.

I faget **Sosiologi og sosialantropologi** står følgende spørsmål sentralt:

- Hvordan er forholdet mellom **individ** og **samfunnet**?
- Hva som gjør **deg** til den du er?
- Hvordan **mennesker** former **samfunnet** rundt seg?
- Hvordan makt og goder er fordelt?

Sosiologi og sosialantropologi er et fag som gir deg kunnskap om nesten alt i samfunnet, men særlig om hvordan mennesker handler som de gjør, og kanskje særlig for de ikke gjør som de gjør.

Du lærer å analysere og forstå samfunnet du lever i.

Forskning og undersøkelser er sentralt i sosiologi, gjennom faget lærer du hvordan du gjennomfører, og hvordan du leser slike undersøkelser.

Problemstillinger om kultur, kjønn, ulikhet, kommunikasjon, teknologi og arbeidsliv er sentrale, både på individnivå og i et mer internasjonalt globalt perspektiv.

Veien videre

Du kan studere sosiologi og/eller sosialantropologi på universitetene og på noen av høyskolene. Sosiologi inngår også i flere kombinasjoner, blant annet i lærerutdanning og på idrettshøyskolen.

Både sosiologi og sosialantropologi er nyttige grunnleggende fag dersom du har lyst å jobbe med markedsføring, som lærer, i helsesektoren eller andre områder som handler om mennesker.

Emner i faget:

- Sosialisering
- Kulturforståelse
- Produksjon og arbeid
- Fordeling av goder
- Samfunnsvitenskapelige tenkemåter og metode

SOSIALKUNNSKAP

Timer per uke 5

Sluttvurdering: Én karakter

Sosialkunnskap SAM3016

Sosialkunnskap muntlig eksamen SAM3017

Faget inngår i programfaget «Politikk, individ og samfunn», og sammen med «Sosiologi og sosialantropologi – SAM3019» eller «Politikk og menneskerettigheter SAM3020» gir det nødvendig fordypning over to år. Er i utgangspunktet et VG3-fag.

Sosialkunnskap er et fag hvor vi arbeider med problemstillinger i samfunnet rundt oss. Faget inneholder mye fra fagdisiplinene sosiologi og psykologi, men har også med seg fagretningene statsvitenskap og filosofi. Det innebærer at faget ser på samfunnets utfordringer på en bred og analytisk måte.

Emner i faget:

- ❖ Psykiske kriser
- ❖ Sosialiseringprosesser
- ❖ Menneskerettigheter
- ❖ Velferdsstatens utfordringer
- ❖ Sosiale problemer
- ❖ Folkevandringer
- ❖ Innvandringspolitikk

Faget passer bra i kombinasjon med sosiologi, psykologi, politikk, historie og filosofi og rettslære. Faget forbereder deg godt til å skrive drøftende og analytiske tekster og det brukes mange dagsaktuelle eksempler i undervisningen.

Faget er nyttig for de som tenker på å utdanne seg til yrker i det offentlige for eksempel lærer, sykepleier, forsvaret, politi og advokat. Faget gir god kunnskap om samfunnet generelt, noe som er meget viktig i alle yrker.

POLITIKK OG MENNESKERETTIGHETER
VG3

Timer per uke: 5

Sluttvurdering: Én karakter

Eksamen: Muntlig eller skriftlig

SAM3020 Politikk og menneskerettigheter

Faget inngår i programfaget «Politikk, individ og samfunn», og sammen med «Sosiologi og sosialantropologi – SAM3019» eller «Sosialkunnskap SAM3016» gir det nødvendig fordypning over to år. Faget er et VG3-fag.

Dette faget gir deg:

- Et godt grunnlag for studier innenfor humanistiske fag som statsvitenskap, sosiologi, rettslære og historie
- Et godt grunnlag for deg som vurderer om du vil utdanne deg til lærer, politi, jurist, advokat, befal m.m.
- Faget gir deg kunnskap om samfunnet du lever i lokalt og om det internasjonale samfunnet.
- Innsikt i hvordan internasjonal politikk fungerer.
- En oversikt over aktuelle politiske hendelser i din samtid.

Vi lever i en tid hvor det er mange internasjonale utfordringer.

Verdenssamfunnet blir mer og mer globalisert og derfor også mer komplekst. Politikk og menneskerettigheter gir deg kunnskapen om dette samfunnet. Du utvikler din forståelse av store politiske spørsmål slik at du kan vurdere og analysere disse utfordringene. Dette er viktig for alle som ønsker å jobbe innenfor samfunnsengasjerte yrker.

Noen stikkord fra læreplanene:

- Demokrati
- Menneskerettigheter
- Aktører i internasjonal politikk
- Makt
- Kanaler for politisk innflytelse

PSYKOLOGI 1 OG 2

Timer per uke 5

Sluttvurdering: Standpunkt

Psykologi 1 – SAM3037– Muntlig eksamen

Psykologi 2 – SAM3038– Muntlig el. skriftlig eksamen

I faget Psykologi står følgende spørsmål sentralt:

- Hvordan utvikler vi oss? Hva påvirker vår atferd og vår personlighet? Hvordan lærer vi? - og hva påvirker læringen vår? Hva har gener å si for våre muligheter og begrensinger? Hva blir vår fysiske og psykiske helse påvirket av? Hva gjør mobbing, stress, rus, psykiske lidelser med oss? Hvordan kommunisere på en god måte? Hva preger kommunikasjonen vår?

Er du interessert i mennesker? Kan du tenke deg å lære mer om menneskesinnet og menneskelig atferd? Uansett hva du skal jobbe med videre, er kunnskap om menneskers atferd viktig. Hvordan kan vi omgås hverandre på en god måte? Alle skal bli kollegaer med noen, og mange skal kanskje jobbe med mennesker. Opplæringen skal også bidra til den enkeltes selvutvikling, og den er både praktisk og teoretisk.

Emner i faget:

- ❖ Psykologiens historie og utvikling/ Psykologien i dag
- ❖ Utviklingspsykologi
- ❖ Mennesket og læring
- ❖ Psykologiens biologiske grunnlag
- ❖ Mennesket og helse/ Helsepsykologi
- ❖ Sosialpsykologi
- ❖ Kommunikasjon

Du kan studere faget Psykologi videre på blant annet Universitetet i Oslo (UiO), NTNU, Universitetet i Bergen og Bjørknes Høyskole. Man kan gjennomføre profesjonsstudiet psykologi, og det finnes også studier innen organisasjonspsykologi.

RETTSLÆRE 1 og 2

Timer per uke 5

Sluttvurdering: Én karakter etter hvert kurs

Rettslære 1 – SAM 3022 – Muntlig eksamen

Rettslære 2 – SAM 3023 – Muntlig og/eller skriftlig eksamen

Rettslære er et fag som vil gi deg kjennskap til lover og regler som regulerer alle sider ved samfunnet vi lever i. Vi ser på hvordan man løser konkrete problemer alle mennesker kommer borti gjennom livet. Faget gir også et godt grunnlag for å studere juss senere. Du får trening i å tolke lover og regler, noe som er svært nyttig uansett hvilket yrke du velger i framtiden. Faget er praktisk. Man løser caser og lærer en analytisk arbeidsmåte uten at det er for mye teori.

Rettslære 1: Hovedområder

- ✓ Du lærer om juridisk metode.
- ✓ Familierett: Du lærer å bruke regler om inngåelse av ekteskap, skilsmisse, og deling av bo. Du lærer også om samboeres rettslige stilling og barns rettigheter.
- ✓ Arverett: Du lærer å bruke regler om arv etter loven og etter testament.
- ✓ Arbeidsrett: Du lærer om forhold i arbeidslivet, blant annet å bruke regler om oppsigelse og avskjed. Du lærer om likestilling og diskriminering.
- ✓ Strafferett: Du lærer å bruke regler om tyveri, underslag, kroppskrenkelse og drap, og om regler i veitrafikkloven. Du lærer om hvorfor noen blir lovbrøyttere.
- ✓ Rettergangsordningen: Du lærer om hvordan domstolene er bygd opp, gangen i en sivil sak og i en straffesak.

Rettslære 2: Hovedområder

- ✓ Erstatningsrett: Du lærer å bruke de ulovfestede erstatningsreglene, reglene om foreldre og barns erstatningsansvar, og om arbeidsgivers erstatningsansvar.
- ✓ Menneskerettigheter: Du lærer om de internasjonale menneskerettighetene og urfolks menneskerettighetsvern. Du lærer også å bruke regler om personopplysninger.
- ✓ Avtalerett: Du lærer å bruke regler om inngåelse av avtaler, om fullmakt, ugyldige avtaler og om tolking av avtaler.
- ✓ Kjøpsrett: Du lærer blant annet å bruke regler om kjøp og salg, forbrukerrettigheter og markedsføringsregler.
- ✓ Forvaltningsrett: Du lærer blant annet om regler om saksbehandling i det offentlig, klage og innsynsregler.

Økonomistyring – SAM3033 – Muntlig-praktisk eller skriftlig eksamen

Økonomi og ledelse – SAM3035 - Muntlig-praktisk eller skriftlig eksamen

Dette faget gir deg:

- Et godt grunnlag for studier innenfor økonomiske og administrative fag
- Grunnlag for å vurdere om du vil utdanne deg som siviløkonom, diplomøkonom, markedsfører, regnskapsfører, revisor, forretningsadvokat, økokrimetterforsker m.m
- Basiskunnskaper som kommer godt med ved etablering av egen bedrift
- Et godt grunnlag for økonomisk innsikt som leder i en bedrift
- Som ansatt bedre innsikt i egen arbeidsplass
- Et redskap for bedre styring av egen økonomi

Samfunnet forandres stadig. Markedet endres, teknologi og produksjonsutstyr forandres, og det kommer stadig nye lover og regler. Alt dette må bedriften forholde seg til enten den er nyetablert eller har eksistert lenge.

Til dette trengs det kunnskaper, både om bedriften og verden rundt den, og det kreves ferdigheter til å bruke det verktøyet som fins til disse vurderingene. Det er disse kunnskapene og ferdighetene som kalles næringslivsøkonomi.

Noen stikkord fra læreplanene:

- regnskap
- økonomisk lønnsomhet og økonomistyring
- arbeidsmiljø og arbeidsforhold
- marked og konkurranse
- opplæring, styring og ledelse i bedriften

ENTREPRENØRSKAP OG BEDRIFTSUTVIKLING 1 og 2

Timer per uke 5
Sluttvurdering: Én
karakter etter hvert
kurs

1 – SAM 3028 – Muntlig eksamen

2 – SAM 3029 – Muntlig og/eller skriftlig eksamen

I en global kunnskapsbasert økonomi er entreprenørskap og innovasjon sentralt for verdiskaping og velferd. Samfunnet kjennetegnes i økende grad av sosialt, kulturelt og økonomisk mangfold. For samfunnet blir individets evne til omstilling og nyskaping viktig. Formålet med programfaget entreprenørskap og bedriftsutvikling er å utvikle personlige egenskaper og holdninger og å gi kunnskap og innsikt i hvordan eleven kan se muligheter og å utvikle disse til bærekraftige virksomheter. Faget skal bidra til forståelse for entreprenørskap og hvilken rolle entreprenørskap spiller for næringsutvikling i Norge.

Entreprenørskap og bedriftsutvikling skal øke kompetansen om hvordan en virksomhet etableres, drives og utvikles. Opplæringen skal gi forståelse for ulike fagområder som ledelse, økonomi, markedsføring, salg og personalpolitikk. Faget skal gi innsikt i innovasjon og hva dette betyr for bedriftsutvikling og verdiskaping.

Opplæringen skal legge til rette for bruk av ulike læringsarenaer og stimulere til samarbeid med arbeids- og næringsliv. Til dette benytter vi [Ungt Entreprenørskaps ungdomsbedrift](#) som grunnlag for å tilegne kompetansen som kreves i EB 1.

Vi har valgt å tilby disse to 5-timers programfagene slik:

- Entreprenørskap og bedriftsutvikling 1 for Vg2 og påbygg
- Entreprenørskap og bedriftsutvikling 2 for Vg3.

Programfag	Hovedområder		
Entreprenørskap og bedriftsutvikling 1	Entreprenørskap	Etablering	Drift
Entreprenørskap og bedriftsutvikling 2	Bedriftsutvikling	Innovasjon	Internasjonalisering

BREDDEIDRETT 1, 2, 3

Timer per uke: 5

Sluttvurdering: Standpunktkarakter etter hvert kurs

Toppidrett 1 – IDR3004 – Praktisk-muntlig eksamen

Toppidrett 2 – IDR3005 – Praktisk-muntlig eksamen

Toppidrett 3 – IDR3006 – Praktisk-muntlig eksamen

Programfaget breddeidrett er et tilbud til ungdom som ønsker allsidig aktivitet der de kan tilegne seg kunnskap om og ferdigheter i flere forskjellige idretter og aktiviteter. Opplæringen skal bidra til å utdanne aktive og bevisste ungdommer til ressurspersoner i lokale idrettsmiljøer. Aktivitetene skal gi utfordring, spenning, glede og mestring, og bidra til opplevelser og samhold i fellesskap med andre. Faget er delt inn i tre hovedområder:

Idrettsaktiviteter

Hovedområdet omfatter idretter og aktiviteter fra ulike kulturer som blir drevet individuelt og i grupper. Krav og regler knyttet til idrettsaktivitetene, systematisk ferdighetsutvikling og utvikling av sosiale ferdigheter inngår i hovedområdet.

Basistrening

Hovedområdet omfatter allsidig utvikling av utholdenhet, styrke, spenst, hurtighet, bevegelighet, koordinasjon og psykiske egenskaper som er grunnleggende for ferdighetsutvikling i ulike idretter og aktiviteter.

Fysisk aktivitet og helse

Hovedområdet omfatter helsefremmende aktiviteter for ulike målgrupper, og planlegging og gjennomføring av trening for å etablere sunne og varige vaner.

Gjennomføring ved vår skole

Ved Askim vgs. er de som har valgt breddeidrett delt inn i to grupper. De som har Breddeidrett 1 er en egen gruppe, mens de som har Breddeidrett 2 og 3 er slått sammen i en gruppe. Uavhengig av hvilken gruppe man er på foregår undervisningen på følgende måte:

- Lærerstyrte emnekurs i lagspill og individuelle idretter
- Lærerstyrt basistrening, undervisning i rytmikk/dans og helsefremmende trening (FAH)
- Elevstyrt egentrening etter egenproduserte planer
- En liten del teoriundervisning der planlegging av egentrening og FAH (fysisk aktivitet og helse) er temaene
- Fagdager med ulike temaer og utfordringer

TOPPIDRETT 1, 2, 3

Timer per uke: 5

Sluttvurdering: Standpunktkarakter etter hvert kurs

Toppidrett 1 – IDR3001 – Praktisk-muntlig eksamen

Toppidrett 2 – IDR3002 – Praktisk-muntlig eksamen

Toppidrett 3 – IDR3003 – Praktisk-muntlig eksamen

Gjennom programfaget toppidrett får du muligheten til å kombinere videregående opplæring med idrett på høyt prestasjonsnivå, regionalt, nasjonalt og internasjonalt. Undervisningen skal gi utfordring, spenning, glede og mestring, og kan bidra til å utvikle den enkeltes selvtillit. I arbeidet med programfaget skal elevene utvikle evnen til å ta ansvar for seg selv, andre og verdsette andres innsats.

Opplæringen bygger på idrettens verdigrunnlag, og programfaget toppidrett skal ivareta idrettens etiske og moralske verdier. Systematisk og målrettet trening for å øke prestasjonsevnen innebærer også bevisstgjøring om verdier og holdninger og hvilke krav til livsstil og atferd som stilles til en toppidrettsutøver.

Det er en forutsetning for å velge faget at eleven konkurrerer i idretten og har et visst ambisjonsnivå. Samtidig tas det forbehold om at faget ikke kan tilbys elever innenfor enkelte idretter. Søkere til faget blir derfor innkalt til samtale/informasjonsmøte.

Programfaget er strukturert i tre hovedområder:

Treningsplanlegging

Hovedområdet omfatter planlegging av trening på kort og lang sikt, regelverk og krav til holdninger, atferd og livsstil for en utøver med høye målsettinger.

Basistrening

Hovedområdet omfatter variert trening av viktige prestasjonsutviklende egenskaper og skadeforebyggende trening.

Ferdighetsutvikling

Hovedområdet omfatter systematisk og målrettet trening av ferdigheter sentrale for prestasjonsutvikling.

Gjennomføring ved vår skole

Undervisningen er fordelt på to morgen-/formiddagsøkter per uke, og er for det meste praktisk. Fokuset på utvikling av relevante fysiske og tekniske ferdigheter er størst, men det er også noe teori tilknyttet undervisningen.

Det er tre treningsgrupper i faget:

- 1) Fotball
- 2) Håndball
- 3) Individuelle/andre idretter.